

MALLISÄÄNTÖ TORJUTTIIN MYÖS KOTKAN VAPAA-AJATTELIJOISSA (13.4.2008)

Vapaa-ajattelijain liiton hallituksen rakentelema autoritaarinen liiton jäsenyhdistyksen mallisääntö torjuttiin Kotkan Vapaa-ajattelijat ry:n (16621; perustettu 9.10.1929) hallituksen kokouksessa 10.4.2008. Hiljattain (<http://www.ateistit.fi/uutiset/uuti215.pdf>) mallisääntö koki takaiskun Turun Vapaa-ajattelijajoissa.

Vapaa-ajattelun vastainen autoritarismi alkoi jo 1990-luvulla Helsingin Vapaa-ajattelijat ry:stä. Tarkoituksena oli mahdollistaa jäsenten nopea pois potkiminen yhdistyksestä jopa vain hallituksen enemmistöpäätöksin. Mainitun yhdistyksen säännöt eivät ole luettavissa sen kotisivulla (<http://www.vapaa-ajattelijat.fi/helsinki>). Autoritarismia peitellään.

Perinteisesti jäsenten erottamispäätökset vapaa-ajattelijayhdistyksissä on tehty yhdistyksen kokouksessa. Erottamispäätökset olivat ennen ylen harvinaisia, mutta ovat sen jälkeen yleistyneet. Vaikka yhdistyksen säännöt koskevat tietyksi vain yhdistyksen jäseniä, autoritarismi on korottanut jäseneksi liittymisen kynnystä ehkäisten jäsenhankintaa. Jäseniään toisinajattelun takia erottava yhdistys koettaa tietyksi salata erottamiset, mutta salaaminen ei enää nykyisen tiedonvälityksen oloissa onnistu.

Mallisäännössä (http://www.vapaa-ajattelijat.fi/info/saannot_jasenyhdistys.html) kotkalaiset arvostelivat ainakin seuraavia kohtia:

(1) **3 §:n (Jäsenet) 1. momentin** osalta yhdistys ei voi varmistaa onko jäsenhakija jonkun uskonnollisen järjestön jäsen ja tunnustaako hän jotakin uskontoa vai ei.

Onko tällaisen asian selvittäminen yleensä tarpeen?

Vuosikymmeniä sitten useiden vapaa-ajattelijayhdistysten säännöissä oli määräys, että valtiokirkkoon kuulunutta henkilöä ei voitu hyväksyä jäseneksi. Tällainen asia voidaan aina luotettavasti tarkistaa. Koska myös valtiokirkkojen jäseniä alkoi liittyä vapaa-ajattelijoihin, sääntömääräyksestä luovuttiin vähin äänin. Tämän kirjoittaja ei heti muista ainoatakaan toimivaa ateisti- tai vapaa-ajattelijayhdistystä, jonka jäseneksi valtiokirkkoon kuuluva henkilö ei voisi päästä.

Toisaalta tiedetään, että kukkosmielistä liittohallitusta on närästännyt pitkään Totuuden Ystävät -nimiseen uskonnolliseen yhdyskuntaan kuuluvat ateistit. Näillä henkilöillä on mm. avioliittoon vihkimisoikeus. Vihkimisoikeusasioissa Totuuden Ystävät on kannattanut selkeää maallisen valtion linjaa, jota Vapaa-ajattelijain liitto ei kannata. Kun seremonioista kiinnostuneet vapaa-ajattelijat eivät ole onnistuneet hankkimaan itselleen samoja oikeuksia kuin totuuden ystävät, he eivät halua suvaita näitä omissa riveissään.

(2) **4 §:n (Jäsenen eroaminen ja erottaminen) a)-kohdan** osalta hallitus katsoi, että eräänntyneen jäsenmaksun maksamatta jättäminen on erottamisperusteena liian ankara. Vanhastaan jäsenmaksut on pitänyt jättää maksamatta yli vuoden ajalta ennen kuin erottamisperuste syntyy.

Tämän sääntömääräyksen autoritaariset vapaa-ajattelijat kopioivat Prometheus-leirin tuki ry:n (Pandora-kultti) säännöistä.

Pandora-kultin vuosikokouksessa tämän kirjoittajalta koetettiin riistää äänioikeus sillä perusteella, että erääntynyt jäsenmaksu olisi ollut maksamatta. Kun minulla kuitenkin sattumalta oli esittää maksukuitti asiassa, Eino Huotari koetti vierittää syyn toisinajattelijoiden moittimisesta tietokoneen kontolle.

(3) **10 §:n (Yhdistyksen kokousten koollekutsuminen)** kohdalla mallisääntö sanoo, että kokoukset on kutsuttava koolle jäsenille postitetuilla kirjeillä. Vaihtoehtoisesti kutsu voidaan lähettää sähköpostitse niille jäsenille, jotka ovat antaneet siihen luvan ja ilmoittaneet sähköpostiosoitteensa hallitukselle.

Kotkassa on ollut tapana, että kevätkuokouksen kutsu on lähetetty kirjeitse, mutta syysvuosikokouksesta on ilmoitettu siinä tai niissä lehdissä, joista vuosikokous on päättänyt. Tämä on ollut hallituksen mukaan riittävää.

Hallitus teki päätökset yksimielisesti. Mahdollisten sääntömuutosten valmistelu jatkuu ja asia tulee esille myöhemmin yhdistyksen kokouksessa.

Kimmo Sundström